

G.II.6824.29.2016

## DECYZJA

Na podstawie art. 8 ust. 1 i 6 w związku z art. 1 i 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2016, poz. 703), oraz art. 104 i 107§ 1 i § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.-Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.)

### postanawiam

ustalić, że nieruchomość oznaczona w ewidencji gruntów jako **działki nr 13** o pow. 0,3600 ha, **19** o pow. 0,1000 ha, **32** o pow. 0,2500 ha, **52** o pow. 0,5600 ha, **60** o pow. 0,2600 ha, **314** o pow. 0,0300 ha, **330** o pow. 0,0500 ha, **413/2** o pow. 0,0100 ha, **441** o pow. 0,2000 ha, **490** o pow. 0,3000 ha, **516** o pow. 1,2600 ha, **526** o pow. 0,7400 ha, **531** o pow. 0,3300 ha, **536** o pow. 0,3400 ha, **551** o pow. 0,1800 ha, **610** o pow. 1,9700 ha, **750/9** o pow. 0,1400 ha, **782/2** o pow. 0,0300 ha, **807** o pow. 0,3600 ha, **908** o pow. 2,1000 ha, **920** o pow. 0,4600 ha, **1013** o pow. 0,7400 ha, **1047** o pow. 0,4000 ha, **1150** o pow. 0,4200 ha, **1196** o pow. 0,0800 ha, **1208/1** o pow. 0,4400 ha, **1281** o pow. 0,1100 ha, **1282** o pow. 0,1400 ha, **1286** o pow. 0,0500 ha, **323/22** o pow. 0,2300 ha, **323/20** o pow. 0,0500 ha, **324/1** o pow. 0,4500 ha, **323/18** o pow. 0,0500 ha, **323/14** o pow. 0,1000 ha, **323/21** o pow. 0,4500 ha, położone obręb **Włostów**, gmina Lipnik stanowi **mienie gromadzkie**.

### Uzasadnienie

Wnioskiem znak: RG-V.6825.8.2016, z dnia 02.08.2016 r. zmodyfikowanym pismem znak: RG-VI.6825.8.2016, z dnia 08.11.2016 r. Wójt Gminy Lipnik wystąpił do Starosty Opatowskiego o wydanie decyzji ustalającej, że działki nr 13, 19, 32, 52, 60, 314, 330, 413/2, 441, 490, 516, 526, 531, 536, 551, 610, 750/9, 782/2, 807, 908, 920, 1013, 1047, 1150, 1196, 1208/1, 1281, 1282, 1286, 323/14, 323/22, 323/20, 324/1, 323/21, 323/18 obręb Włostów, gmina Lipnik stanowią mienie gminne. Do wniosków dołączono dokumentację geodezyjną, protokół z zebrania wiejskiego sołectwa Włostów odbytego w dniu 21.09.2015 r. oraz dokumenty ze zbioru Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej we Włostowie z zasobów Archiwum Państwowego w Kielcach, Oddziału w Sandomierzu. Ponadto akta w przedmiotowej sprawie uzupełniono o Rejestr Pomiarowy i Rejestr pomiarowo-klasyfikacyjny, obydwa zarejestrowane w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Opatowie pod nr 237/16/87/65.

Przeprowadzone postępowanie wykazało, że w Rejestrze pomiarowym wsi Włostów w poz. 482 jako władającego działkami nr 13, 19, 32, 52, 60, 314, 330, 441, 490, 516, 526, 531, 536, 551, 610, 908, 920, 1013, 1047, 1150, 1196, 1208, wpisano Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, Powiatowy Zarząd Dróg Lokalnych, w poz. 479 jako władającego działką 1281 wpisano Państwowy Fundusz Ziemi, Kółko Rolnicze-Garaże, w poz. 478 jako władającego działkami nr 323 i 324 wpisano Wspólnotę wsi. Natomiast w Rejestrze Pomiarowo-Klasyfikacyjnym wsi Włostów w poz. 520 jako władającego działką nr 1282 wpisano Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, Powiatowy Zarząd Dróg Publicznych, natomiast

w poz. 521 jako władającego działkami nr 413/2, 750/9, 782/2 i 807 wpisano Urząd Gminy w Lipniku. Zgodnie z zapisami ewidencji gruntów obrębu Włostów, jako władającym na zasadzie posiadania samoistnego działkami nr 13, 19, 32, 52, 60, 314, 330, 413/2, 441, 490, 516, 526, 531, 536, 551, 610, 750/9, 782/2, 807, 908, 920, 1013, 1047, 1150, 1196, 1208/1, 1281, 1282, 1286, wpisany jest Skarb Państwa, zaś Gminie Lipnik przypisane jest użytkowanie. Natomiast do działki oznaczonej nr 323/22, jako posiadacz samoistny wpisane są Wspólnoty Gruntowe. Do działek nr 323/20, 324/1, 323/21, 323/18 i 323/14 jako posiadacza samoistnego wpisano Skarb Państwa. Działki nr 323/22, 323/14, 323/18 i 323/20 sklasyfikowane są jako grunty orne, działki oznaczone nr 324/1 i 323/21 zgodnie z zapisami ewidencji gruntów stanowią nieużytki. Natomiast wszystkie pozostałe działki sklasyfikowane są jako drogi.

Z dokumentów ze zbioru Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej we Włostowie z zasobów Archiwum Państwowego w Kielcach, Oddziału w Sandomierzu wynika, że Gromadzka Rada Narodowa we Włostowie:

- stwierdza, że planuje się we wsiach Włostów, Kaczyce, Grocholice, Ublinek i Swojków wybudowanie 8 przepustów, 2 mostów o wartości około 40.000 zł (Protokół Komisji Mienia Gromadzkiego przy Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej we Włostowie, z przeprowadzonej w dniu 17 czerwca 1962 r. kontroli remontów dróg, mostów i przepustów na terenie wsi, nr zespołu 24/105, sygn. archiwalna 47, nr karty 12),

- stwierdza, że planowana jest budowa przepustów we Włostowie na przejeździe koło pastwiska, przy parku i na nowo-budującej się drodze w stronę Grocholic, m.c lipiec; planowane jest oczyszczenie 100 m.b. rowów odwadniających we wsi Włostów przy szosie; w m-u grudniu wymiar funduszu gromadzkiego i w m-cu października oraz listopadzie opracowanie planów budowy dróg na 1961 r. (plan roczny – przewidywane wykonanie w II półroczu, nr zespołu 24/105, sygn. archiwalna 45, nr karty 10).

Jak wynika z oględzin połączonych z rozprawą administracyjną przeprowadzonych w dniu 02.02.2017 r. działki objęte niniejszym postępowaniem zlokalizowane są na terenie całej wsi Włostów. Działki nr 13, 19, 32, 52, 60, 314, 330, 413/2, 441, 490, 516, 526, 531, 536, 551, 610, 750/9, 782/2, 807, 908, 920, 1013, 1047, 1150, 1196, 1208/1, 1281, 1282, 1286 już na przełomie lat 50-tych i 60-tych ubiegłego wieku funkcjonowały jako drogi. Stanowiły drogi dojazdowe do pól, domostw, łąk, młynów, szkoły, sklepu, kościoła, cmentarza, biblioteki, Gromadzkiej Rady Narodowej we Włostowie oraz miejscowości sąsiednich. W związku z powyższym z dróg tych korzystali mieszkańcy wsi Włostów a także miejscowości sąsiednich wg ich indywidualnych potrzeb i nigdy nie była wyłoniona grupa osób, które mogły z nich korzystać. Początkowo drogi miały nawierzchnię gruntową zaś mieszkańcy w ramach szarwarku poprawiali ich nawierzchnię, także odśnieżali. W latach 70-tych nastąpiło pierwsze utwardzenie żużlem w najtrudniejszych miejscach, potem były kolejne utwardzenia. Pierwsze utwardzenie asfaltem nastąpiło przełomem lat 80-tych i 90-tych.

Jak wynika z zeznań świadków pozostałe działki na przełomie lat 40-tych i 50-tych stanowiły dwa stawy. W tamtych czasach kobiety prały w tych stawach, mieszkańcy poili w nich zwierzęta gospodarskie, myli wozy, łowili ryby, czerpali wodę na budowy budynków gospodarskich i mieszkalnych. Z czasem stawy zaczęły wysychać. W latach 80-tych ub. w. staw zlokalizowany na działce nr 324/1 został całkowicie zasypany. Wówczas została tam posadowiona figura św. Jana. Początkiem XXI w. urządzono tu boisko. Drugi staw obecnie też jest nieczynny, porośnięty wysoką trawą.

Do chwili obecnej wszystkie działki objęte przedmiotowym postępowaniem są ogólnie dostępne dla wszystkich mieszkańców. Z dokonanych ustaleń wynika zatem, że powyższy majątek służył celom publicznym, tak więc stanowił majątek gromadzki.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. Nr 28, poz. 169, z późn. zm.), starosta ustala, stosownie do przepisów art. 1 i 3, które nieruchomości stanowią wspólnotę gruntową bądź mienie gromadzkie. Jak przyjmuje się w orzecznictwie, decyzję wydaje się biorąc pod uwagę stan nieruchomości istniejący w dacie wejścia w życie ustawy tj. w dniu 5 lipca 1963 r. Z tego względu decyzja ma charakter deklaratoryjny, co oznacza że rozstrzygnięcie wydane w trybie art. 8 ust. 1 poświadcza jedynie stan prawny nieruchomości istniejący w dniu wejścia w życie ustawy (por. wyroki NSA z dnia 22.09.1995 r. SA/Kr 2717/94, ONSA 4/96 poz. 157, NSA z dnia 20.09.1995 r. II SA/Łd 1281/95 nie publ.).

Mienie gromadzkie w rozumieniu art. 1 ust. 2 ustawy obejmuje nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, inne niż wspólnoty gruntowe wymienione w ust. 1, stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi.

Według definicji zawartej w § 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 r. w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz.U. nr 64, poz. 303 z późn. zm.) za mienie gromadzkie rozumie się mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe. Przez dawne gromady należy zaś rozumieć gromady istniejące w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 r. (§ 1 pkt 3).

Sytuacja prawna mienia gromadzkiego uległa zasadniczej zmianie z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz.U. z 1954 r., Nr 43, poz. 191). Ustawa ta w miejsce dotychczasowych gmin i gromad utworzyła nowe gromady jako jednostki podziału administracyjnego wsi (art. 1), a gromadzkie rady narodowe stały się organami władzy państwowej w gromadach (art. 4). Mieszkańcom dotychczasowych gromad zagwarantowano nienaruszalność indywidualnie im przysługujących praw (art. 38). Na tle ww. ustawy wskazywano w doktrynie, że utworzenie gromad jako jednostek podziału administracyjnego wsi spowodowało, iż przestał w sensie prawnym istnieć dotychczasowy podmiot własności mienia gromadzkiego. Odpowiednikiem dawnej gromady stała się wieś, która nie miała osobowości prawnej, ani zakresu zadań publicznych, a zatem nie mogła stać się następczynią gromady w zakresie praw majątkowych. Właścicielami mienia nie stali się również mieszkańcy wsi, którzy nigdy przedtem nimi nie byli. Jednolicie przyjmowano, że po reformie z 1954 roku, pomimo braku wyraźnej deklaracji ustawowej, mienie gromadzkie stało się własnością Państwa. Poręczenie z art. 38 ustawy odnosiło się tylko do tej części mienia, które stanowiło majątek członków dawnej gromady, a nie majątek gromady jako osoby prawnej. Ustawa z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz.U. z 1958r., Nr 5, poz. 16) nie wniosła do sytuacji prawnej mienia gromadzkiego żadnych zmian, a jedynie powierzyła zarząd tym majątkiem gromadzkim radom narodowym. Ustawa ta przewidywała bowiem, że dotychczasowe mienie gromadzkie staje się mieniem gminnym i choć nie zawierała wyraźnego postanowienia, że

mienie gromadzkie stało się mieniem państwowym, to mienie to traktowała jako własność Państwa, pozostającą w dyspozycji organów władzy państwowej - gromadzkich rad narodowych. Również w doktrynie i orzecznictwie dominował pogląd, iż mienie gromadzkie zarządzane przez gromadzkie rady narodowe stanowiło własność ogólnonarodową (szeroko na ten temat: Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 24.10.2001r., III CKN 430/00, OSNC 2002/9/111; zob. ponadto m.in. postanowienie SN z dnia 18.11.1966r. I CR 629/66, LexPolonica nr 356814; orzeczenie SN z dnia 26.03.1960r., I CR 535/59, OSN 1961/III/73).

W świetle powyższego należy stwierdzić, że wskutek reformy z 1954 roku doszło do przejścia majątku (mienia) gromadzkiego na własność Państwa, a zasadę tę potwierdziły dalsze ustawowe unormowania, m.in. o radach narodowych. Zasadę powyższą należy zatem odnieść również do gruntów wydzielonych m.in. pod drogi przeznaczone do powszechnego użytkowania (zob. uchwała SN z dnia 27.06.1984r., III CZP 32/84, OSNCP 1985/1/13). W niniejszym stanie faktycznym w dokumentacji geodezyjnej wskazanej powyżej, potwierdza się przyjęta zasada, że mienie gromadzkie zarządzane było przez gromadzkie rady narodowe, dlatego przemawia to za faktem, że było do mienie dawnych gromad.

Ponadto dla ustalenia czy przedmiotowe nieruchomości stanowiły mienie gromadzkie na dzień 5 lipca 1963 r. niezbędne jest wykazanie, że do 1954 r. były one mieniem gromad mających osobowość prawną i będących podmiotami praw i obowiązków, a nie będących jednostkami samorządu terytorialnego oraz przed 5 lipca 1963 r. były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi.

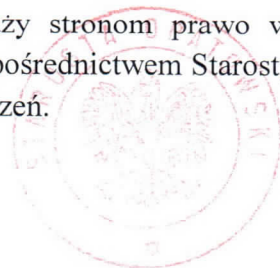
Wobec braku tytułu nabycia przez gromadę spornych nieruchomości oraz braku dokumentacji geodezyjnej określającej powierzchnię i przebieg granic w dacie przed 5.07.1963 r. organ celem ustalenia stanu faktycznego zobowiązany był do przeprowadzenia postępowania dowodowego, wykorzystując zgodnie z art. 75 k.p.a. dowody, które mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie są sprzeczne z prawem. Do takich środków dowodowych powołany wyżej przepis zalicza m.in. dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Zeznania świadków i stron postępowania, co do przebiegu i granic, w sposób nie budzący wątpliwości potwierdzają na datę 5.07.1963 r. istnienie przedmiotowych gruntów jako ogólnodostępnych i służących mieszkańcom wsi i właścicielom przyległych do nich pól. Brak dokumentacji dotyczącej okresu przed ww. datą nie może przekreślać ustawowej kompetencji starosty do uznania konkretnych nieruchomości za mienie gromadzkie, w sytuacji gdy fakt, że stanowią one takie mienie można wykazać innymi środkami.

Jednocześnie podnieść należy, że w istniejącym porządku prawnym, wydanie przez starostę decyzji w trybie art. 8 ust. 1 ustawy, nie pozbawia stron możliwości dochodzenia swych praw w postępowaniu cywilnym, w razie sporów własnościowych.

Biorąc powyższe pod uwagę należało orzec jak w sentencji decyzji.

### **P o u c z e n i e**

Od decyzji niniejszej służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Świętokrzyskiego w Kielcach za pośrednictwem Starosty Opatowskiego w terminie 14 dni od daty wywieszenia na tablicy ogłoszeń.



Otrzymują:

1. Wójt Gminy Lipnik
2. Urząd Gminy Lipnik  
(celem zamieszczenia na okres 14 dni na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy, po tym czasie prosimy o przesłanie informacji o okresie wywieszenia).
3. Sołtys wsi Włostów  
(celem wywieszenia na tablicy ogłoszeń na okres 14 dni, po tym czasie prosimy o przesłanie informacji o okresie wywieszenia).
4. Ewidencja gruntów w/m.
5. A/a + tablica ogłoszeń + Biuletyn Informacji Publicznej.



**mgr inż. Mirosław Roszcypala**  
**Kierownik Wydziału Geodezji, Kartografii,**  
**Katastru i Gospodarki Mieniem**  
**Geodeta Powiatowy**